Education through self-helf is our motto
- Karmaveer

Chandrabai-Shantappa Shendure College
Hupari

BHARATI VIDYAPEETH DEEMED UNIVERSITY
IMED
INSTITUTE OF MANAGEMENT AND ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT

Reg. No. 19172 Dt. 6-12-2003
SHIVAJI UNIVERSITY COMMERCE AND MANAGEMENT TEACHERS ASSOCIATION, KOLHAPUR, MS, INDIA

CERTIFICATE

28

This is to certify that Dr./Shri/Smt. मुल्ला इब्राहिम हमजा ..... *of* चंद्राबाई शांत्ताप्पा शेंडूरे कॉलेज, हुपरी ..... *participated and presented paper on* अंतरविद्यापीठ स्तरावर खेळणाऱ्या महिला हॉकी खेळाडूंच्या स्व संकल्पना स्तराचा अभ्यास ..... *in the International Conference on "Business Management, Information System, Social Sciences & Language & Literature: A Need for 2020", organised by Department of Commerce, Chandrabai-Shantappa Shendure College, Hupari, Kolhapur, MS; India in collaboration with BVDU's Institute of Management and Entrepreneurship Development, Pune, MS; India and Shivaji University Commerce and Management Teachers Association; Kolhapur, MS; India during 4th & 5th December, 2015 at Hupari, Kolhapur, MS, India.*

Dr. V. A. Mane *Convener,* *CSS College,* *Hupari*	*Dr. A. M. Gurav* *President,* *SUCOMATA,* *Kolhapur*	*Dr Sachin Vernekar* *Dean & Director,* *IMED,* *Pune*	*Dr. T. S. Patil* *Principal,* *CSS College,* *Hupari*

Dr. I.H. Mulla 20/5/16

ISBN : 978-93-81549-93-3

'Education through Self-help is our motto – Karmaveer'

Rayat Shikshan Sanstha's

Chandrabai-Shantappa Shendure College,Hupari,

Tal. Hatkanangale, Dist. Kolhapur 416 203 M. S., India.

Re-accrediated by NAAC with 'B' Grade, CGPA : 2.66

CONFERENCE PROCEEDING

Two Day International Conference

On

"Business Management, Information System, Social Sciences & Language & Literature : A Need for 2020"

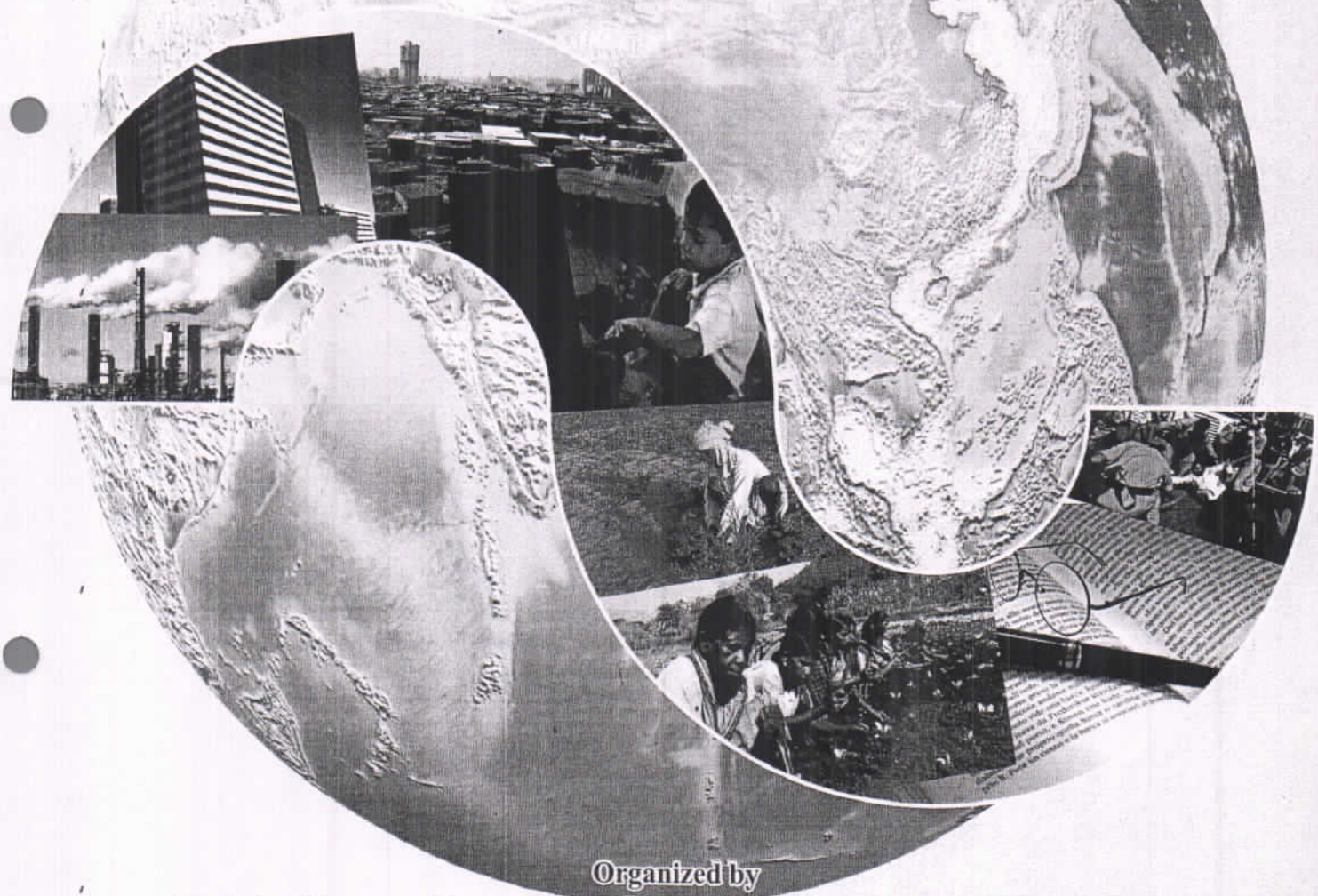

Organized by

Chandrabai-Shantappa Shendure College, Hupari in Collaboration with Shivaji University Commerce and Management Teacher's Association, Kolhapur and BVDU's Institute of Management and Entrepreneurship Development, Pune

On 4th and 5th December, 2015

135.	"SOCIAL PROBLEMS OF WOMEN AND WOMAN – EMPOWERMENT"	Dr.Mrs.Meghana Deepak Udgaonkar, Prof.Mrs.Vidya Vijay Kurade	395
136.	ACTUAL CONDITION OF WOMAN EMPOWERMENT	Prof. Uma Uttam Patil	396
137.	E-BANKING IN INDIA	Prof. Dr. B.M. Waghmode	399
138.	A STUDY OF MONOPOLY COTTON PROCUREMENT SCHEME WITH SPECIAL REFERENCE TO MAHARASHTRA STATE	Mr. Wangarwar Hari Pandhari,	402
139.	A REVIEW OF SECTION 66A OF THE I.T. ACT, 2000 WITH REFERENCE TO CASE LAWS - ITS REPERCUSSION AND FAVORABLE REMEDIES.	Mrs. Rajlakshmi Wagh	406
140.	WOMEN AND HUMAN RIGHTS	Prof.Smt.Urmila Narsingrao Kshirsagar.	409
141.	WOMEN EMPOWERMENT – CONCEPT, PROGRESS AND CHALLENGES	Dr. Arjun S. Patil	411
142.	महिला सबलीकरण	प्रा. मच्छिंद्रनाथ मारुती सूर्यवंशी	415
143.	women empowerment	S.Nayem .Banu	418
144.	'women workers – legislations and empowerment in india'	Dr. Nitin A. Patil	421
145.	''छ. राजाराम महाराज आणि सहकारी चळवळ''	श्री. येलमार व्ही.एस.	423
146.	एककेंद्री व्यवस्थेकडून बहुध्रुवीय रचनेकडे	श्री. चंद्रकांत भूपाल पाटील	426
147.	GREENHOUSE FARMING : NEW TECHNOLOGY OF AGRICULTURE	S.B.Sangale, P.V. Patil,	429
148.	CHANGING SCENARIO REGARDING THE IMPORTANCE AND PLACE OF ENGLISH LANGUAGE IN INDIA	Prof. Dr Anil N Dadas	431
149.	CHILD LABOUR IN INDIA	Miss. Sunanda Ram Parit	433
150.	SPATIO TEMPORAL ANALYSIS OF TEXTILE INDUSTRY IN ICHALKARANJI CITY OF MAHARASHTRA	Khandekar M.S.	438
151.	महात्मा गांधीजींचे आर्थिक विचार आणि आजची परिस्थिती एक तुलनात्मक अभ्यास	प्रा.डॉ. भोसले एस्. एम	441
152.	शिक्षण : सामाजिक परिवर्तनाचे साधन	प्रा. बी. आर. नदाफ	443
153.	माहिती तंत्रज्ञान व विज्ञानाच्या समुचित उपयोगासह हवा शाश्वत विकास	प्रा. डॉ. रूपा शहा	445
154.	E – BANKING SERVICE	Dr. Dinkar Maruti Kamble	451
155.	DEVELOPMENT! : 'INDIA AGAINST CORRUPTION' MOVEMENT	Dr. Satish Ghadage	457
156.	श्रीमंत यशवंतराव मुकणे यांचे जव्हार संस्थानातील शैक्षणिक कार्य	प्रा. चंद्रकांत शिवराम गिरी	461
157.	अंतरविदयापीठस्तरावर खेळणा-या महिला हॉकी खेळाडूंच्या स्व संकल्पना स्तराचा अभ्यास	प्रा .मुल्ला इब्राहिम हमजा डॉ .अरूण शिंदे,	463

ISBN : 978-93-81549-93-3

अंतरविदयापीठस्तरावर खेळणा-या महिला हॉकी खेळाडूंच्या स्व संकल्पना स्तराचा अभ्यास

[१]प्रा. मुल्ला इब्राहिम हमजा . [२]डॉ. अरूण शिंदे
[१]शारीरिक शिक्षण संचालक, चंद्राबाई-शांत्ताप्पा शेंडूरे कॉलेज,हुपरी
[२]सहयोगी प्राध्यापक , चंद्रशेखर आगाशे शारीरिक शिक्षण महाविदयालय,पुणे

सारांश-

प्रस्तुत अभ्यासाचा प्रमुख हेतू म्हणजे आंतरविदयापीठस्तरावर खेळणा-या महीला हॉकी खेळाडूंचा स्वसंकल्पनास्तर तपासणे हा आहे . या अभ्यासासाठी पश्चिम विभागीय आंतर- विदयापीठ हॉकी स्पर्धेमध्ये सहभागी झालेल्या १२० महिला खेळाडूंची सहेतूक नमुना पद्धतीने निवड करण्यात आली . आर . के . स्वारस्वत यांच्या स्वसंकल्पना प्रश्नावलीच्या आधारे स्वसंकल्पना स्तरअभ्यास करण्यात आला असता एकूण महिला खेळाडूपैकी ५१ म्हणजे ४२.५०% महिला खेळाडू अतीउ च्च स्व-संकल्पनेच्या आढळल्या . ५७ म्हणजे ४७.५०% महिला खेळाडू सर्वसधारण जास्त स्व-संकल्पनेच्या आढळल्या . १२ म्हणजे १० % महिला खेळाडू सर्वसाधारण स्व-संकल्पनेच्या आढळल्या .

प्रस्तावना:

प्रत्येक खेळाडूची स्वतला समजून घेण्याची धडपड चालू असते . ज्यावेळी तो आपल्या भावना व समजूती यांचा विचार करायला लागतो त्यावेळी खेळाडुला स्वत:ची जाणीव होते व तो खेळाडु स्वत:चे अस्तित्व,स्वत:चा खेळ ,खेळातील कौशल्ये,खेळातील यश,स्वतवद्दलची इतर खेळाडुंची मते,समाजाचा खेळाडुकडे पाहण्याचा दृष्टिकोन याचा विचार करतो या विचरातून खेळाडूंच्या स्व-संकल्पनेतील स्व-शक्यता स्व-आदर स्व-सामर्थ्य या बाजूंची त्याला जाणीव होते . आंतरविदयापीठ स्तरावर खेळणारे खेळाडू आपले ध्येय निश्चीत करून या स्पर्धेत सहभाग घेत असतात . त्यादृष्टिने त्यांचा सरावही चालू असतो पण स्पर्धेत त्यांना आपेक्षित यश मिळत नाही . त्यावेळी खेळाडू नाराज तर होतोच त्यावरोवर तो त्या स्पर्धे कडे गांभियने पाहतो अपयशाच्या कारणांचा अभ्यास करतो . व पुढील स्पर्धेसाठी योग्य दिशेने जोमने सराव करतो . या सर्व बावी खेळाडूंच्या स्व - संवेदनावावत माहिती देते . खेळाडूंच्या स्व-संवेदनचा परिणाम भावनेवर, स्व-आदरावर व ध्येय निश्चीतीवर होतो व स्पर्धेतील यश यावरंच आवलंवून असते .

व्याख्या:

१ . स्वसंकल्पना म्हणजे खेळाडूंच्या स्वत:वद्दलच्या सुसंघटीत भावना व समजुती यांचा आकृतवंध हौय .
२ . खेळाडूच्या स्वत:च्या व्यक्तीमत्वाचे प्रतिनीधीत्व करणा-या आंतरिक आवस्थेला स्व संकल्पना असे म्हणतात .

आंतरविदयापीठस्तरावर खेळणा-या महिला खेळाडूंना या स्तरावर पोहचण्यासाठी व-याच स्पर्धा खेळाव्या लागतात त्यामुळे प्रत्येक खेळाडू शारीरिकदृष्टया सदृढ व आप- आपल्या क्रीडाकौशल्यात पारंगत असतो परंतू स्पर्धाकाळात त्यांच्यावर आसणारे मानसिक दडपण स्पष्टपणे जाणवते याचा परिणाम खेळाडूंच्या क्रीडाकौशल्ये व अचूकतेवर होत असतो म्हणून अशा मानसशास्त्रिय घटकांचा अभ्यास होणे आवश्यक आहे . सरमेंटो हयुजो (२००८)यांनी खेळाडूंच्या संपदन ध्येय व स्व-परिक्षण या मानसशास्त्रिय घटकांवर अभ्यास केला असता उ च्च स्व- परिक्षण असणारे खेळाडूंची संपादनक्षमता उ च्च असल्याची आढळली . या सठीच उ च्चस्तरावर खेळणा-या खेळाडूंच्या स्व-संकल्पनास्तराचा अभ्यास केल्यास क्रीडामर्गदर्शन करताना याचा योग्य वापर करून घेता येईल .

संशोधनपध्दती :

न्यादर्श:

शैक्षणिक वर्ष २०१४-१५ मध्ये जोधपूर विदयापीठात झलेल्या पश्चिम विभागीय अंतरविदयापीठ महिला हॉकी स्पर्धेत सहभागी झालेल्या १२० महिला खेळाडूंची सहेतूक न्यादर्श पध्दतीने निवड करण्यात आली .

माहिती संकलनाची साधने व वापरावयाची पध्दत:

आर . के . सारस्वत यांच्या स्व -संकल्पना प्रश्नावलीच्या आधारे महितीचे संकलन करण्यात आले या प्रश्नावलीत ४० प्रश्न असून प्रत्येक प्रश्नाला ५ पर्याय दिले आहेत .

ISBN : 978-93-81549-93-3

स्व-संकल्पना चाचणीची मानके:

अ.क्रं.	गुण	स्व-संकल्पनास्तर
१	१९३ -२४०	उ च्च स्व-संकल्पनास्तर
२	१४५ -१९२	सर्वसाधारण जास्त स्व- संकल्पना
३	९७ -१४४	सर्वसाधारण स्व -संकल्पना
४	४९ -९६	कमी स्व-संकल्पना
५	१ -४८	अती कमी स्व -संकल्पना

गुणांचे मुल्यमापन:

गुण	स्व-संकल्पनास्तर	महिला खेळाडूंची संख्या
१९३ -२४०	उ च्च स्व-संकल्पनास्तर	५१
१४५ -१९२	सर्वसाधारण जास्त स्व- संकल्पना	५७
९७ -१४४	सर्वसाधारण स्व -संकल्पना	१२
४९ -९६	कमी स्व-संकल्पना	-
१ -४८	अती कमी स्व -संकल्पना	-

निष्कर्ष:

स्वसंकल्पना प्रश्नावली च्या आधारे गुणांचे मुल्यामापन केले असता असे आढळून आले कि एकूण १२० महिला खेळाडू पैकी ५१ म्हणजे ४२.५०% महिला खेळाडू अतीउ च्च स्व-संकल्पनेच्या आढळल्या. ५७ म्हणजे ४७.५०% महिला खेळाडू सर्वसधारण जास्त स्व-संकल्पनेच्या आढळल्या. १२ म्हणजे १० % महिला खेळाडू सर्वसाधारण स्व-संकल्पनेच्या आढळल्या.तर एकही खेळाडू कमी तसेच अती कमी स्वसंकल्पनेची आढळली नाही.यावरून असे सिध्द होते कि पश्चिम विभागीय अंतर- विदयापीठस्तरावर हॉकी खेळणा-या वहुतांश महिला खेळाडूचा स्व - संकल्पना स्तर हा उ च्च किंवा सर्वसाधारण जास्त प्रकारचा असतो.

संदर्भ :

१. देशपांडे, सविता.,व परूळेकर,आशा;(१९९९).सामान्य मानसशास्त्र.पुणे:उ न्मेष प्रकाशन.
२. इनामदार, मुकुंद;(२००९). मानसशास्त्र शब्दकोश.पुणे:डायमंड प्रकाशन.
३. पाटील, वा.भा;(२०१०). संशोधन पध्दती.जळगांव:प्रशांत प्रकाशन.
4. Sarmento, Hugo; (2008). Sort Motivation - A Comparison Between Adult Football Players Competing at Different Levels.5th *International Scientific Conference on Kinsiology.*
5. Mahadik, S.S.(2010). A Study Of Relationship Of Obesity With Scholastic Achivement, Self Concept And Physical Fitness Parameters. Unpblished DoctarateThesis, University of Pune.
6. Saraswat's R.K; Self Concept Questioner.